Klapalekiana, **39**: 189-197, 2003
ISSN 1210-6100

K 80. narozeninám RNDr. Jaroslava L. Stehlíka, CSc.

On the occasion of the 80th birthday of RNDr. Jaroslav L. Stehlík, CSc.

V tomto roce se dožívá jubilejních 80. narozenin významný entomolog RNDr. Jaroslav Stehlík, CSc. Narodil se 11. dubna 1923 v Jihlavě. Nejdříve navštěvoval reálné gymnasium v Brně, později gymnasium v Třebíči, kde r. 1943 maturoval. Od útlého mládí se u něj projevoval nevšední zájem o hmyz, který usměrnil středoškolský profesor A. Růžička ke studiu řádu Heteroptera.

Po ukončení 2. světové války, v polovině r. 1945, začal pracovat v Moravském muzeu v Brně, a tak se mohl věnovat entomologii i profesionálně, co bylo vždy jeho velké přání. V té době bylo třeba vykonávat v muzeu různorodé práce. V průběhu války značně utrpěly entomologické sbírky, které byly umístěny v nevyhovujících, často sklepních místnostech, proto mnoho úsilí bylo nutno věnovat především práci v depozitářích, ale též úpravě výstavních sbírek. Lepší časy nastaly až po r. 1948, kdy získalo Moravské muzeum budovu v Preslově ulici č. 1, kde bylo umístěno entomologické oddělení, a tak se postupně začaly rozvíjet všechny aktivity tohoto pracoviště. Koncem r. 1948 byl Dr. Stehlík jmenován přednostou entomologického oddělení a tuto funkci vykonával až do svého odchodu do důchodu roku 1990.

V průběhu vysokoškolského studia a po získání doktorátu přírodních věd na Přírodovědecké fakultě Masarykovy university v Brně roku 1950 se intensivně věnoval přebudování entomologického oddělení na vědecké pracoviště. Mnoho úsilí věnoval rozšíření entomologických sbírek a budování knihovny. Důkazem této jeho práce jsou následující údaje. Roku 1945 měly entomologické sbírky pouze 287 279 exemplářů, při jeho odchodu do důchodu přesáhly půl druhého miliónu. Knihovna entomologického oddělení měla roku 1948 cca 1000 inv. čísel, a roku 1990 to bylo 41 000.

I při budování entomologického oddělení a vykonávání mnohých řídících funkcí věnoval Dr. Stehlík velkou pozornost vlastní vědecké práci, terénnímu výzkumu a publikační činnosti. Roku 1968 získal v Entomologickém ústavu ČSAV v Praze vědeckou hodnost kandidáta biologických věd a roku 1981 mu byl přiznán Presidiem ČSAV I. kvalifikační vědecký titul – vedoucí vědecký pracovník.

Z jeho řídících funkcí v Moravském muzeu uvádíme aspoň ty nedůležitější. Roku 1955 byl jmenován zástupcem ředitele, koncem téhož roku přednostou přírodovědních oddělení. V letech 1957-1958 byl prozatímním ředitelem Moravského muzea, později opět převzal funkci přednosty přírodovědných oddělení a zástupce ředitele. V letech 1960-1968, kdy bylo Moravské muzeum rozděleno na ústavy, vykonával funkci vedoucího biologického ústavu a od začátku roku 1977 až do roku 1981 byl vedoucím přírodovědného odboru Moravského muzea. Jeho aktivní činnost se neomezovala jen na práci v Moravském muzeu, ale vykonával i řadu jiných funkcí

a byl členem mnoha komisí. Např. působil řadu let jako předseda zoologické komise při Ústředním muzejním kabinetu v Praze, jistou dobu byl členem výboru brněnské pobočky Československé společnosti entomologické při ČSAV, členem poradního sboru Chráněné krajinné oblasti Moravský kras, Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace Pálava, úzce spolupracoval s Chráněnou krajinnou oblastí Podyjí, byl členem Přírodovědeckého klubu v Třebíči a Přírodovědeckého klubu v Brně.

Velmi záslužná je jeho ediční činnost. Od roku 1949 byl členem redakční rady Moravského muzea a od roku 1954 odborným redaktorem Časopisu Moravského muzea, řady Vědy přírodní, a připravil do tisku 36 ročníků. Je editorem tří svazků „Beiträge zur Kenntnis der Fauna Afghanistans" které v letech 1967-1969 vyšly jako doplňkové svazky Časopisu Moravského muzea. V letech 1948-1966 byl členem redakční rady časopisu Entomologické listy (později Zoologické listy)(Brno).

U příležitosti oslav 150. výročí Moravského muzea obdržel stříbrnou plaketu Moravského muzea za zásluhy o budování ústavu. Za zásluhy o zachování pozůstalosti zakladatele genetiky Gregora Mendla mu byla udělena medaile G. Mendla. Dr. Stehlík totiž spolu s Doc. Dr. J. Šmardou zachránili pozůstalost G. Mendla před zničením v době tažení proti „Morganismu – Mendelismu" v Sovětském Svazu a uchovávali pozůstalost na svých odděleních až do pádu pavědeckých teorií Lysenka. K tomu bylo potřeba mít v tehdejší době dávku osobní statečnosti.

Na poli vědy zasvětil Dr.Stehlík svůj celý život studiu řádu Heteroptera. Od r. 1942 se věnoval podrobnému výzkumu Moravy a Slovenska a publikoval desítky nových druhů pro tato území.Po desítiletích výzkumu a získání rozsáhlého materiálu Heteropter z území Moravy a Slovenska (cca 350 000 exemplářů) přikročil k souhrnému zpracování a publikování výsledků, z území Moravy (od r. 1981) a Slovenska (od r. 1991). Na dokumentaci se podíleli i jeho blízcí spolupracovníci I. Vavřínová, P. Lauterer, L. Pospíšilová a řada dalších. Podrobné znalosti Heteropter z těchto území dovolí v budoucnu sledovat kvalitativní i kvantitativní změny v jejich zastoupení na různých biotopech, obzvláště s ohledem na globální oteplování.

Vědecká tvorba Dr.Stehlíka obsahuje též řadu dalších prací. Např. v letech 1977-1982 publikoval spolu s J. M. Štusákem 5 prací o teratologii ploštic čeledi Tingidae. Zajímavá je také jeho práce o fauně Heteropter na introdukovaných rostlinách čeledi Cupressaceae v oblasti jižní Moravy.

Od roku 1950 se Dr. Stehlík zabývá celosvětově čeleděmi Largidae a Pyrrhocoridae. Popsal několik nových rodů a více druhů. Na základě studia zejména morfologie terminálií přehodnotil taxonomické postavení mnoha druhů subtropické Afriky. V rámci této specializace zpracoval materiály řady významných zahraničních ústavů.

V posledních dvou letech se věnuje téměř výhradně uvedené specializaci. Zpracovává materialy řady velkých zahraničních muzeí. V současnosti odevzdal do tisku čtyři práce: souborné zpracování Pyrrhocoroidea Laosu, Nepálu a Thajska, a další práci o orientálních Pyrrhocoroidea (spoluautorem je u dvou prací Z. Jindra). Jeho práce jsou často citovány různými autory nejen v periodicích, ale i v monografiích, a to nejen v Evropě, ale i v USA.

O vědecké autoritě a významu osobnosti Dr. Stehlíka v heteropterologii a v entomologii vůbec svědčí skutečnost, že k jeho poctě byly pojmenovány, většinou zahraničními odborníky, 3 nové rody, 16 druhů a jedna subspecie z různých řádů hmyzu a různých částí světa. Jsou to tyto taxony: Rody – *Stehlikia* Villiers (Reduviidae, Heteroptera), *Stehliksia* Dworakowska a *Stehlikiana* Yang (oba Cicadellidae, Auchenorrhyncha). Druhy – Heteroptera: *Acinocoris*

stehliki Van Doesburg Jr. (Largidae), *Pyrrhocoris stehliki* Kanyukova (Pyrrhocoridae), *Hermilus stehliki* Villiers (Reduviidae) *Leptocoris stehliki* Göllner-Scheiding (Rhopalidae), *Hyoidea stehliki* Baena et Günther (Miridae). Auchenorrhyncha: *Accacidia stehliki* Dworakowska, *Musbrnoia stehliki* Dworakowska, *Edwardsiana stehliki* Lauterer (vše Cicadellidae). Coleoptera: *Cyphostethe stehliki* Kaszab, *Gnathosia stehliki* Kaszab (oba Tenebrionidae), *Phyllotreta stehliki* Madar (Chrysomelidae), *Prionoryctes stehliki* Ferreira, *Onthophagus stehliki* Balthasar, *Aphodius stehliki* Endrödi (všechny tři Scarabaeidae), *Ataxia stehliki* Chemsak (Cerambycidae). Hymenoptera: *Cryptocheilus stehliki* Wolf (Pompilidae), *Eucera dimidiata stehliki* Tkalců (Anthophoridae).

Při příležitosti jubilejních 80. narozenin přejeme RNDr. Jaroslavovi Stehlíkovi, CSc. jménem všech jeho přátel a všech českých, moravských a slovenských entomologů hodně zdraví, osobní pohody a dalších úspěchů v jeho neúnavné vědecké práci.

Ad multos annos!

Oľga Štepanovičová
Zuzana Bianchi

BIOGRAFIE – BIOGRAPHY

LAUTERER P. & VAVŘÍNOVÁ I. 1983: Šedesát let RNDr. J. L. Stehlíka, CSc. *Časopis Moravského Muzea, Vědy Přírodní*, 68: 217-218.

ŠTYS P. 1984: Sixtieth birthday of RNDr. Jaroslav L. Stehlík, CSc. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 81: 76-80.

KRATOCHVÍL J. 1984: Jaroslav Stehlík, budovatel entomologického oddělení Moravského muzea. [Jaroslav Stehlík, builder of the Department of Entomology of Moravian Museum]. *Živa*, 32 [70]: 21 (in Czech).

BIBLIOGRAFIE – BIBLIOGRAPHY

Původní vědecké práce – Scientific papers

1. STEHLÍK J. L. 1943: Příspěvek k poznání moravských Heteropter (Beitrag zur Kenntnis der Heteropteren Mährens). *Entomol. Listy* (Brno), 6: 121-124 (in Czech, German summary).
2. STEHLÍK J. L. 1944: Další příspěvek k poznání moravských Heteropter (Ein weiteres Beitrag zur Kenntnis der Heteropteren Mährens). *Entomol. Listy* (Brno), 7: 65-73 (in Czech, German summary).
3. STEHLÍK J. L. 1944: K nynějšímu stavu heteropterologických výzkumů Moravy. [The present state of heteropterological research in Moravia]. *Entomol. Listy* (Brno), 7: 126-128 (in Czech).
4. STEHLÍK J. L. 1944: Nový druh ploštice pro země české. [A species of Heteroptera new for the fauna of Bohemia and Moravia]. *Čas. Čes. Společ. Entomol.*, 41: 135-136 (in Czech).
5. STEHLÍK J. L. 1945: De nova species generis Deraeocoris Kb. e Moravia. *Entomol. Listy* (Brno), 8: 1-3 (in Latin).
6. STEHLÍK J. L. 1945: Nález geometrida Acidalia nemoralis Hb. na Moravě (Lepidoptera). [A finding of the geometrid Acidalia nemoralis Hb. in Moravia (Lepidoptera)]. *Entomol. Listy* (Brno), 8: 10 (in Czech).
7. STEHLÍK J. L. 1945: K morfologii Capsida Bryocoris pteridis Fall. (Zur Morphologie der Blindwanze Bryocoris pteridis Fall.). *Entomol. Listy* (Brno), 8: 22-23 (in Czech, German summary).
8. STEHLÍK J. L. 1945: Nové druhy Heteropter pro Moravu. (Neue Arten von Heteropteren für Mähren). *Entomol. Listy* (Brno), 8: 91-95 (in Czech, German summary).
9. STEHLÍK J. L. 1946: Čtyři druhy Heteropter dosud neznámé z Moravy. [Four species of Heteroptera new for Moravia]. *Sborn. Přírodověd. Klubu v Třebíči*, 4 (1939-1944): 58-59 (in Czech).
10. STEHLÍK J. L. 1946: 12 nových druhů ploštic pro Moravu. [Twelve species of bugs new for Moravia]. *Entomol. Listy* (Brno), 9: 143-145 (in Czech).

11. STEHLÍK J. L. 1946: Další nové druhy Heteropter pro Moravu. [Further species of Heteroptera new for Moravia]. *Časopis Moravského Musea Zemského v Brně, Část II - Přírodovědná*, 30: 36-40 (in Czech).
12. STEHLÍK J. L. 1947: Nové druhy Heteropter pro faunu ČSR a její jednotlivé země. Les nouvelles espèces des Hétéroptères pour la faune de la République Tchécoslovaque et pour les pays singuliers. *Časopis Zemského Musea v Brně, Část Přírodovědná*, 31: 33-38 (in French, Czech introduction).
13. STEHLÍK J. L. 1948: Příspěvek na Moravě žijících druhů čeledi Miridae (Het.). (Contribution to the knowledge of the Moravian species of the family Miridae, Het.). *Entomol. Listy* (Brno), 11: 1-7 (in Czech, English summary).
14. STEHLÍK J. L. 1949: Ethiopian Miridae: Genus Oxacicoris Reut. *Časopis Moravského Musea v Brně*, 34 (1): 88-93.
15. STEHLÍK J. L. 1950: Phytocoris whiteheadi sp. n. from South Africa. *Časopis Moravského Musea v Brně*, 35 (1): 163-166.
16. STEHLÍK J. L. 1952: Fauna Heteropter Hrubého Jeseníku. (The fauna of Heteroptera of the Mountain High Jeseník). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 37: 132-248 (in Czech, English and Russian summaries).
17. STEHLÍK J. L. & HOBERLANDT L. 1953: Zajímavé nálezy Heteropter na Moravě a na Slovensku. (Interesting founds of Heteroptera in Moravia and Slovakia I). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 38: 160-167 (in Czech, English summary).
18. STEHLÍK J. L. & HOBERLANDT L. 1954: Zajímavé nálezy Heteropter na Moravě a na Slovensku. (Interesting founds of Heteroptera in Moravia and Slovakia II). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 39: 118-126 (in Czech, English summary).
19. STEHLÍK J. L. 1954: Příspěvek k poznání pterygopolymorfismu u Heteropter (A contribution to the knowledge of pterygopolymorphism of Heteroptera). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 39: 127-132 (in Czech, English summary).
20. STEHLÍK J. L. 1954: Řád: Heteroptera – Ploštice [Order: Heteroptera – True Bugs], pp. 193-199. In: KRATOCHVÍL J. & BARTOŠ E.: *Soustava a jména živočichů.* [*Classification and names of animals*]. Nakladatelství ČSAV, Praha, 544 pp (in Czech).
21. STEHLÍK J. L. 1955: Příspěvek k poznání druhu Eurydema fieberi Schumm. (Pentatomidae). (A contribution to the knowledge of Eurydema fieberi Schumm. (Pentatomidae)). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 40: 220-242 (in Czech; English summary).
22. STEHLÍK J. L. 1956: Čeleď Miridae (= Capsidae) – klopuškovití (partim) [family Miridae], pp. 103-117. In: MILLER F.: *Zemědělská entomologie* [*Agricultural Entomology*]. Nakladatelsví ČSAV, Praha, 1056 pp (in Czech).
23. STEHLÍK J. L. 1958: Zajímavé nálezy Heteropter na Moravě a na Slovensku III. (Interesting founds of Heteroptera in Moravia and Slovakia III). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 43: 137-144 (in Czech; English summary).
24. STEHLÍK J. L. 1959: Ze života ruměnice pospolné. [On the life history of Pyrrhocoris apterus]. *Vlastivěd. Věstn. Moravský* (Brno), 14: 139-195 (in Czech).
25. STEHLÍK J. L. & ŠTEPANOVIČOVÁ O. 1961: Předběžná zpráva o výzkumu Heteropter vátých písků na jižním Slovensku. (Vorbericht über die Erforschung von Heteropteren der Flugsande in der Südslowakei). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 46: 171-173 (in Czech, German summary).
26. STEHLÍK J. L. 1961: Příspěvek k poznaní klopušek Moravy a Slovenska (Het. Miridae). (Beitrag zur Kenntnis der Blindwanzen Mährens und der Slowakei (Het. Miridae). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 46: 175-186 (in Czech, German summary).
27. STEHLÍK J. L. 1962: Zajímavé nálezy Heteropter na Moravě a na Slovensku IV. (Interesting founds of Heteroptera in Moravia and Slovakia IV). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 47: 125-134 (in Czech, English summary).
28. STEHLÍK J. L. 1963: Zajímavé nálezy Heteropter na Moravě a na Slovensku V. (Interesting founds of Heteroptera in Moravia and Slovakia V). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 48: 157-166 (in Czech, English summary).
29. STEHLÍK J. L. 1965: Mission Zoologique de l'I.R.S.A.C. en Afrique orientale (P. Basilewsky – N. Leleup, 1957). Pyrrhocoridae (Het.). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 50: 211-252.
30. STEHLÍK J. L. 1965: Pyrrhocoridae and Largidae collected by E. S. Brown on Solomon Islands (Heteroptera). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 50: 253-292.

31. STEHLÍK J. L. 1966: Three new species of the genus Aderrhis Bergroth from the Ethiopian Region. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 51: 321-328.
32. STEHLÍK J. L. 1966: A new genus of Pyrrhocoridae from the Malagassy Region (Heteroptera). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 51: 329-340.
33. STEHLÍK J. L. 1971: Contribution to the knowledge of Heteroptera of Moravia and Slovakia. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 65 (1970): 209-232.
34. STEHLÍK J. L. 1973: New records of the Heteroptera from Moravia and Slovakia. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 56-57 (1971-1972): 171-182.
35. STEHLÍK J. L. 1976: Aelia henschi Mont. in Central Europe and the Balkan Peninsula (Pentatomidae, Heteroptera). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 61: 133-138.
36. ŠTUSÁK J. M. & STEHLÍK J. L. 1977: First contribution to the teratology of Tingidae. Reflexion and variability of paranota. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 62: 112-122.
37. STEHLÍK J. L. 1977: Pyrrhocoridae of the Ethiopian Region. Genus Schmitziana gen. n. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 62: 133-147.
38. STEHLÍK J. L. 1977: New records of Heteroptera from Moravia. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 62: 169-170.
39. STEHLÍK J. L. 1977: Pterygopolymorphism in Spathocera laticornis (Schill.) (Coreidae, Heteroptera). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 62: 171-172.
40. STEHLÍK J. L. 1978: New records of Heteroptera from Czechoslovakia. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 63: 107-110.
41. ŠTUSÁK J. M. & STEHLÍK J. L. 1978: Second contribution to the contribution to the teratology of Tingidae (Heteroptera). Antennal anomalies. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 63: 89-105.
42. STEHLÍK J. L. 1979: Further new records of Heteroptera from Czechoslovakia. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 64: 85-92.
43. ŠTUSÁK J. M. & STEHLÍK J. L. 1979: Third contribution to the teratology of Tingidae (Heteroptera). Anomalies of legs. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 64: 75-84.
44. ŠTUSÁK J. L. & STEHLÍK J. L. 1979: On Tingidae (Heteroptera) from Afghanistan. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 64: 165-176.
45. STEHLÍK J. L. 1979: Pyrrhocoridae of the Ethiopian Region (Heteroptera). Genus Gromierus Villiers. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 64: 177-196.
46. STEHLÍK J. L. 1980: Pyrrhocoridae of the Ethiopian Region. Genus Damascarga gen. n. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 65: 141-160.
47. ŠTUSÁK J. M. & STEHLÍK J. L. 1980: Fourth contribution to the teratology of Tingidae (Heteroptera). Anomalies of the head and thorax. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 65: 161-172.
48. STEHLÍK J. L. 1981: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia, made by the Moravian Museum (Introduction, Pentatomoidea I). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 66: 97-122.
49. ŠTUSÁK J. M. & STEHLÍK J. L. 1982: Fifth contribution to the teratology of Tingidae (Heteroptera). Anomalies of fore wings (hemelytra). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 67: 163-180.
50. STEHLÍK J. L. 1983: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea II). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 68: 153-172.
51. STEHLÍK J. L. 1984: K současnému stavu výzkumu Heteropter na Moravě. [The present state of heteropterological research in Moravia]. *Práce Slov. Entomol. Spoloč. SAV*, 4: 163-187 (in Czech).
52. STEHLÍK J. L. 1984: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea III). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 69: 163-186.
53. STEHLÍK J. L. 1985: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea IV). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 70: 147-175.
54. STEHLÍK J. L. 1986: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea V). *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 71: 147-178.
55. STEHLÍK J. L. 1987: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea VI). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 72: 183-201.
56. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1987: Results of the investigations on Hemiptera made by Moravian Museum (Piesmatidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 72: 203-212.
57. STEHLÍK J. L. 1987: New records of Heteroptera from Czechoslovakia. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 72: 259-260.

58. STEHLÍK J. L. 1988: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Coreoidea I). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 73: 169-211.
59. STEHLÍK J. L. 1988: New records of Heteroptera from Moravia. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 73: 227-228.
60. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1988: Verification of the occurence of Crypsinus angustatus (Baerensprung) in Slovakia. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 73: 229-230.
61. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1989: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Coreoidea II). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 75: 175-199.
62. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1990: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Berytidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 75: 219-235.
63. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1991: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Introduction, Pentatomoidea I), *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 76 (1990): 185-223.
64. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1993: Results of the investigations in Slovakia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea II). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 77 (1992):157-208.
65. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1994: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea III). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 78 (1993): 99-163.
66. STEHLÍK J. L. 1995: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Pentatomoidea VII). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 79 (1994): 85-96.
67. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1995: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Stenocephalidae, Coreidae, Alydidae, Rhopalidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 79 (1994): 97-141.
68. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1995: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Piesmatidae, Berytidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 79 (1994): 149-168.
69. STEHLÍK J. L. 1995: New records of Heteroptera from the Czech Republic. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 79 (1994): 197-198.
70. STEHLÍK J. L. 1995: Heteroptera, pp. 147-164. In: ROZKOŠNÝ R. & VAŇHARA J.: Terrestrial Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of Unesco, I. *Fol. Fac. Natur. Univ. Masarykianae Brunensis, Biologia*, 92: 1-208.
71. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1996: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Lygaeidae I). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 80 (1995): 163-233.
72. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1997: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Reduviidae, Phymatidae, Nabidae: Prostemmatinae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 81 (1996): 205-229.
73. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1997: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Lygaeidae I). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 81 (1996): 231-298.
74. STEHLÍK J. L. 1997: Corythuca ciliata (Say), a pest of plane trees, now also in the Czech Republic (Tingidae, Het.). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 81 (1996): 299-306.
75. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1998: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Lygaeidae II). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 82 (1997): 57-108.
76. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1998: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Reduviidae, Phymatidae, Nabidae: Prostemmatidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 82 (1997): 109-126.
77. STEHLÍK J. L. 1998: The heteropteran fauna of introduced Cupressaceae in the southern part of Moravia (Czech Republic). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 82 (1997): 127-155.
78. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1998: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Lygaeidae III). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 83: 21-70.
79. STEHLÍK J. L. & VAVŘÍNOVÁ I. 1998: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Lygaeidae II). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 83: 71-97.
80. PÉRICART J. & STEHLÍK J. L. 1998: Amphiareus obscuriceps (Popp.) in the Czech Republic and in the Balkan Peninsula (Heteroptera: Anthocoridae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 83: 217-218.

81. STEHLÍK J. L. 1998: Faunistic records from the Czech Republic – 76. Heteroptera: Thyreocoridae. *Klapalekiana*, 34: 133.
82. STEHLÍK J. L. & KERZHNER I. 1999: On taxonomy and distribution of some Palaearctic and Oriental Largidae and Pyrrhocoridae (Heteroptera). *Zoosyst. Rossica*, 8 (1): 121-128.
83. STEHLÍK J. L.& VAVŘÍNOVÁ I. 1999: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Lygaeidae III). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 84: 153-201.
84. BIANCHI Z. & STEHLÍK J. L. 1999: Oxycarenus lavaterae (Fabricius, 1787) in Slovakia (Heteroptera, Lygaeidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 84: 203-204.
85. STEHLÍK J. L. & HEISS E. 2000: Results of investigations of the Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Aradidae, Pyrrhocoridae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 85: 333-350.
86. STEHLÍK J. L. & HRADIL K. 2000: Arocatus longiceps Stíl in the Czech Republic too (Lygaeidae, Heteroptera). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 85: 351-353.
87. STEHLÍK J. L. & HEISS E. 2001: Results of the investigations on Heteroptera in Slovakia made by the Moravian museum (Aradidae, Pyrrhocoridae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 86: 177-194.
88. STEHLÍK J. L. 2002: Results of the investigations on Hemiptera in Moravia made by the Moravian Museum (Tingidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 87: 87-149.
89. STEHLÍK J. L. 2002: Results of the investigations of Heteroptera in Slovakia made by the Moravian Museum (Tingidae). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 87: 151-200.
90. STEHLÍK J. L. & JINDRA Z. 2003: Largidae and Pyrrhocoridae of Thailand (Heteroptera). *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 88: 5-19.

Personalia

1. STEHLÍK J. L. 1946: Prof. Růžička jako vědec. [Prof. Růžička as a scientist]. *Sborn. Přírodověd. Klubu v Třebíči*, 4 (1939-1944): 9-11 (in Czech).
2. STEHLÍK J. L. 1948: Za vrchním preparátorem Jindřich Mrázkem. [Jindřich Mrázek, senior taxodermist. Obituary.]. *Acta Časopis Zemského Musea v Brně, Část Přírodovědná*, 32: 5 (in Czech).
3. STEHLÍK J. L. 1953: Prof. Dr. Karel Šulc, 1872-1952. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 38: 14 15 (in Czech).
4. STEHLÍK J. L. 1958: Doc. Dr. Karel Vondráček šedesátníkem. [Doc. Dr. K. Vondráček sextagenarian]. *Acta Univ. Agric., Fac. Agronom.* (Brno), 1958: 124-125 (in Czech, German and Russian summaries).
5. STEHLÍK J. L. 1974: Seventy fifth birthday of Professor Dr. Vladimír Teyrovský. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 71: 53-55.
6. STEHLÍK J. L. 1974: Sixtieth birthday of Professor Dr. Stanislav Obr, DrSc. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 71: 346-348.
7. STEHLÍK J. L. 1979: Osmdesátiny prof. Dr. Vladimíra Teyrovského [Eightieth birthday of Professor Vladimír Teyrovský]. *Živa*, 27 [65]: 140 (in Czech).
8. STEHLÍK J. L. 1981: Sixtieth birthday of Ing RTDr Bohuslav Dobšík, CSc. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 79: 241-253.
9. STEHLÍK J. L. 1998: In memoriam Ing. Otokar Kubík. *Klapalekiana*, 34: 137 (in Czech).
10. STEHLÍK, J. L. 1999: In memoriam Doc. Dr. Ing. Bohuslav Dobšík, CSc. *Klapalekiana*, 35: 87-90.
11. STEHLÍK J. L. 1999: The eightieth anniversary of Ludvík Hoberlandt. *Klapalekiana*, 35: 173-181.
12. LAUTERER P. & STEHLÍK J. L. 2000: To Irina Vavřínová on her sixtieth birthday. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 85: 391-392.

Muzejní aktivity – Museum activities

1. STEHLÍK J. L. 1954: Vědecká pozůstalost prof. Dr. Karla Šulce v entomologickém oddělení Moravského muzea. [Scientific inheritance of Prof. Dr. Karel Šulc in the Department of the Moravian Museum]. *Fol. Zool. Entomol.* (Brno), 3: 229-230 (in Czech).
2. STEHLÍK J. L. 1976: Department of Entomology of the Moravian Museum in Brno and its activties. *Časopis Moravského Musea v Brně, Vědy Přírodní*, 61: 219-220.

3. STEHLÍK J. L. 1981: Muzejní dokumentace současnosti [Museum record of the present], pp. 43-47. In: *Muzejní dokumentace současnosti v oblasti přírodních věd.* [*Museum record of the present in natural sciences*]. Ústřední muzejní kabinet, Praha (in Czech).
4. STEHLÍK J. L. 1987: 60 let trvání entomologického oddělení Moravského muzea. [60 years of the Department of Entomology of the Moravian Museum]. *Acta Musei Moraviae, Scientiae Naturales*, 72: 263-264.

This year the renowned entomologist Dr. Jaroslav Stehlík is celebrating his 80th birthday. He was born on April 11, 1923 in the Moravian town of Jihlava. He attended secondary school in two other Moravian towns, Brno and Třebíč. Since early youth he showed an extraordinary interest in insects and was led by his secondary school teacher A. Růžička towards the study of Heteroptera.

After the end of World War II in 1945, he started to work at the Moravian Museum in Brno, being thus able to fulfill his dream and devote his professional life to entomology. At that time an array of diverse tasks had to be carried out at the museum. The entomological collections had severely suffered in the course of the war due to inadeqaute storage. Therefore, the depositories as well as the exhibitions required a lot of work. Conditions improved after 1948, when the Department of Entomology moved to a newly acquired building in the Preslova street in Brno. At the end of 1948, Dr. Stehlík was appointed head of the department and held that position until his retirement in 1990.

Dr. Stehlík graduated from the Faculty of Science of the Masaryk University in Brno in 1950; already during his studies, he engaged intensively in transforming the department into a scientific institution. He continuously aimed at the enlargement of the department collections and library. Thanks to his untiring work, the collections grew from only 287,279 specimens in 1945 to more than 1.5 million specimens by the time of his retirement; similarly, the department library increased from some 1,000 items in 1948 to 41,000 items in 1990.

Even while building-up the Department of Entomology and holding a number of management positions, Dr. Stehlík paid substantial attention to his own scientific work, field research and publishing. In 1968 he was awarded the scientific degree of Candidate of Science (equivalent to Ph.D.) at the Institute of Entomology of the Czechoslovak Academy of Sciences in Prague. In 1981 he received the I. qualifying scientific degree – senior scientist – from the presidium of the Czechoslovak Academy of Sciences.

His managing positions at the Moravian Museum included, among others, the following ones: Deputy Director (appointed 1955), Head of the Natural History Departments (appointed 1955), Temporary Director of the Moravian Museum (1957-1958), Head of the Institute of Biology (1960-1968, when the museum was divided into institutes), Head of the Museum's Natural History Division (1977-1981). However, his activities were not restricted to the museum. For instance, he chaired the Commission of Zoology at the Central Museum Cabinet in Prague for many years. He was also a member of the Committee of the Brno Branch of the Czechoslovak Entomological Society under the Czechoslovak Academy of Sciences, member of the Advisory Boards of the Moravian Carst Protected Landscape Area and Pálava Protected Landscape Area and Biosphere Reserve. Moreover, he intensively collaborated with the Dyje Valley (Podyjí) Protected Landscape Area, and was a member of the Natural History Clubs in the towns of Třebíč and Brno.

His editorial work has also been very important. Since 1949, he has been a member of the editorial board of the Moravian Museum and since 1954, he edited 36 volumes of the Journal

of the Moravian Museum (Časopis Moravského muzea), Natural History Series. He also edited three volumes of the "Beiträge zur Kenntnis der Fauna Afghanistans", published in 1967-1969 as supplements of the Journal of the Moravian Museum. In 1948-1966, he was a member of the editorial board of the journal Entomologické listy (later Zoologické listy)(Brno).

Among other appreciations of his work, he was awarded the Gregor Mendel Medal to honour the fact that together with Dr. J. Šmarda he saved Mendel's inheritance from destruction during the times of the campaign against the so-called morganism-mendelism in the former Soviet Union, putting his own career at risk.

Dr. Stehlík dedicated all his scientific activity to the study of the order of Heteroptera. Since 1942, he has been engaged in a detailed survey of the fauna of Moravia and Slovakia and published tens of new species records for these areas. This comprehensive study has been based on a vast material that now includes some 350,000 specimens, and has resulted in a series of publications. Several of his close co-laborators (I. Vavřínová, P. Lauterer, and L. Pospíšilová) and many others have been participating in this work. The accumulated detailed knowledge on Heteroptera from these areas will allow to monitor qualitative and quantitative changes in their presence in various habitats, especially in the context of global warming.

However, Dr. Stehlík's papers include a number of other studies, e.g. five contributions on the teratology in Tingidae, published in 1977-1982 together with J. M. Štusák, and a work on the heteropteran fauna on the plants of the family Cupressaceae that have been introduced to South Moravia.

Since 1950, Dr. Stehlík has been working on a world-wide revision of the families Largidae and Pyrrhocoridae. He described several new genera and a number of species, and revised the taxonomic status of many species from subtropical Africa. His recognition as a leading specialist is evidenced by his lively contacts with foreign institutions, frequent citations of his papers and, last but not least, the fact that three new insect genera, 16 species and one subspecies from various parts of the world have been named in his honour. They include *Stehlikia* Villiers (Reduviidae, Heteroptera), *Stehliksia* Dworakowska and *Stehlikiana* Yang (both Cicadellidae, Auchenorrhyncha), *Acinocoris stehliki* Van Doesburg Jr. (Largidae, Heteroptera), *Pyrrhocoris stehliki* Kanyukova (Pyrrhocoridae, Heteroptera), *Hermilus stehliki* Villiers (Reduviidae, Heteroptera), *Leptocoris stehliki* Göllner-Scheiding (Rhopalidae, Heteroptera), *Hyoidea stehliki* Baena et Günther (Miridae, Heteroptera), *Accacidia stehliki* Dworakowska, *Musbrnoia stehliki* Dworakowska, *Edwardsiana stehliki* Lauterer (all Cicadellidae, Auchenorrhyncha), *Cyphostethe stehliki* Kaszab, *Gnathosia stehliki* Kaszab (both Tenebrionidae, Coleoptera), *Phyllotreta stehliki* Madar (Chrysomelidae, Coleoptera), *Prionoryctes stehliki* Ferreira, *Onthophagus stehliki* Balthasar, *Aphodius stehliki* Endrödi (all three Scarabeidae, Coleoptera), *Ataxia stehliki* Chemsak (Cerambycidae, Coleoptera), *Cryptocheilus stehliki* Wolf (Pompilidae, Hymenoptera), and *Eucera dimidiata stehliki* Tkalců (Anthophoridae, Hymenoptera).

On his 80th anniversary, we wish Dr. Jaroslav Stehlík good health, high spirits and many rewarding moments in his untiring scientific work on behalf of all his friends and all Bohemian, Moravian and Slovak entomologists.

Ad multos annos!

Ol'ga Štepanovičová
Zuzana Bianchi